

La creació d'una empresa va lligada a la capacitat emprenedora d'una persona o d'un grup, una capacitat que requereix a vegades un suport extern per fer possible la realització d'un projecte empresarial. En aquest context, la FESALC es converteix en una impulsora per a la creació de societats laborals. Gràcies al suport prestat per aquesta federació en els darrers vint anys, a Catalunya han nascut al voltant de 1000 societats laborals. El president de la FESALC és l'Armand Vilaplana Masnou, una figura que ens ajudarà a descobrir el món de les societats laborals en el marc català.

El fenomen de les societats laborals va sorgir a finals de la dècada dels setanta lligat a la crisi econòmica que va patir Catalunya: **"La crisi va afectar sobretot les petites i mitjanes empreses i calia trobar una solució original."** Precisament l'Armand coneix abastament les societats laborals perquè el seu punt de partida com a empresari va tenir lloc en una societat laboral històrica, Roselson, i a la vegada germer del que posteriorment va ser el moviment de creació d'aquestes societats: **"Quan vaig entrar a treballar a Roselson tenia 27 anys. En aquells moments, a finals dels setanta, l'empresa patia una gran crisi i la meva tasca es va encaminar a resoldre'n precisament els problemes i a assumir moltes responsabilitats."** Tot això va representar un gran aprenentatge i el fonament per a la tasca que desenvolupa al capdavant de la FESALC.

"En aquests moments, cada mes a Catalunya es creen una mitjana de 40 societats laborals noves. Això demostra l'existència d'una dinàmica emprenedora molt important de persones, sobretot joves d'entre 25 i 30 anys, que confien en el sistema de societats laborals. Ara estem vivint un bon moment parlant en termes econòmics i això ens permet observar que les societats laborals es belluguen molt segons el cicle econòmic. Quan un sector va bé, com passa en aquests moments amb el de la construcció, neixen moltes societats laborals vinculades a aquest món." Estem referint-nos a persones que creen alguna cosa del no-res i aquest aspecte el destaca l'Armand com **"una característica de l'empresari català. Sempre s'ha dit que Catalunya no disposa de matèries primeres i això significa que ha hagut d'espavilar-se per desenvolupar coses noves. Catalunya està plena de persones capaces de crear del no-res, d'una idea. La meva tasca s'inclou en aquest camp perquè ens encarreguem de donar suport a aquests futurs empresaris. El nostre país està ple d'exemples sorgits d'una iniciativa col·lectiva com les caixes d'estalvi, mutualitats, cooperatives, institucions col·lectives que en moments difícils ens han permès surar com a país."** Es tracta de la petita i mitjana empresa de la qual el nostre entrevistat es declara fervent defensor: **"Crec en l'empresa a la mida de la gent, una tipologia que s'enfronta a un nou repte que de ben segur superarem davant la necessitat d'adaptació als nous mercats i a la nova realitat de globalització econòmica. Les societats laborals van néixer al segle XIX i s'han desenvolupat al llarg del XX. Continuarà havent-hi respostes col·lectives a necessitats col·lectives en el món empresarial perquè no es poden resoldre d'altra manera, respostes que poden ser tan competitives com les sorgides de la iniciativa individual."**

La FESALC, integrada per 23 persones, ofereix una àmplia sèrie de serveis: una parcel·la dedicada a l'activitat formativa, una altra al comerç exterior i una tercera d'assessorament a noves empreses. La FESALC, a més, ha

creat dues empreses, una corredoria d'assegurances i una altra dirigida al comerç exterior per fomentar l'intercanvi comercial amb zones llunyanes com Amèrica Llatina, els països de l'Est i els països àrabs. **"L'oferta formativa es compon de tres paquets: un, orientat a gent que treballa i per tant amb unes necessitats professionals, un segon dirigit a millorar els mitjans de desenvolupament de càrrecs executius i un tercer destinat a dinamitzar possibles nous emprenedors."** Aquest assessorament s'ha traduït en els darrers quatre anys en l'aparició de 100 empreses que han generat 400 nous llocs de treball: **"Nosaltres hem ajudat a crear-les però el risc no és nostre. La nostra tasca inicial consisteix a ajudar-les a planificar el futur, començant per fer d'advocats del diable i posant-los inconvenients amb què detectem si hi ha llacunes perquè trobin solucions. Quan hi ha possibilitats reals d'èxit nosaltres assumim un nou paper ajudant-les a portar tots els temes burocràtics mentre els empresaris poden dedicar-se a desenvolupar la part més vocacional."**

Les xifres referents al fracàs de les noves empreses es mouen al voltant del 10%, cosa que demostra la bona tasca que realitza la FESALC.

Parlem amb l'Armand de la constant evolució del sistema de funcionament de la institució empresarial: **"La vida de les empreses és cada vegada més curta i intensa. Les decisions de futur es prenen de pressa i sovint són imposades. Una empresa que neix avui d'aquí a deu anys pot ser un exemple d'un nou tipus d'accionariat totalment diferent. Això significa que un tema cultural com és la tradició de deixar l'empresa a l'hereu també ha canviat. L'empresari podrà transmetre l'empresa al fill si aquest és eficient i n'assegura la viabilitat. Una mostra d'això és que mentre que abans en el marc de la societat catalana un cognom era fàcil d'identificar amb una empresa, ara això és menys habitual perquè hi ha més classe anònima de nous empresaris. De tota manera, continuarem vivint entre el marc d'una cultura tradicional i d'una altra d'adaptada a noves circumstàncies en un reequilibri constant."**

La trajectòria d'aquest professional va lligada doncs a un projecte col·lectiu amb èxit a Catalunya que funciona amb una idea de participació de la gent en el marc de l'anonimat: **"Fem negoci, fem economia i tot plegat fem país i des de la modèstia de representar empreses que sense ser gegantines no deixen de ser imprescindibles perquè l'activitat econòmica funcioni, totes elles lligades al món local, un univers petit on la proximitat de la gent és un element necessari pel seu desenvolupament. En definitiva quan es parla de globalització estem referint-nos alhora que creixi allò local i que gaudim d'un espai de desenvolupament gran per a les petites i mitjanes empreses."** En aquest sentit, aquest professional comenta la necessitat de disposar d'un tipus de societat que ja va existir però actualment desaparegut: la societat de garanties recíproques. **"S'hauria de generar un instrument a Catalunya que permetés cobrir les esquenes de la petita i mitjana empresa en moments de crisi econòmica i ara és un bon moment per fer-ho."**

L'Armand Vilaplana viu amb intensitat la labor que desenvolupa al capdavant de la FESALC, una tasca de suport a les persones i de treball conjunt amb col·lectius que fa que el puguem considerar un humanista. No en va, té un record personal per al qui va ser company de treball, Josep Rojo. I un altre record especial per als seus dos fills, Griselda i Arnau.

**“Catalunya està plena
de persones capaces de
crear del no-res,
d’una idea”**

Armand Vilaplana - Barcelona (Barcelonès)